

กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น*

STRATEGIES FOR DEVELOPING TEACHERS COMPETENCY IN ENGLISH
LANGUAGE LEARNING MANAGEMENT OF PRIMARY SCHOOL IN
KHON KAEN PROVINCE

สิริกร ชาลีกัน

Sirikorn Chaleekan

พา อักษรเลื้อ

Pha Agsonsua

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

North Eastern University, Thailand

E-mail: siri.cherry1977@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) องค์ประกอบของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น 2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น และ 3) กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวนทั้งหมด 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินกลยุทธ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี PNI Modified ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1.1) ด้านการสื่อสาร 1.2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 1.3) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี 1.4) ด้านการวัดและประเมินผล 1.5) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 1.6) ด้านการพัฒนาตนเอง 2) สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ 16 มาตรการ และ 44 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มความสามารถการใช้สื่อเทคโนโลยี กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับ

---

* Received 5 May 2020; Revised 11 June 2020; Accepted 21 June 2020

การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ได้ตามมาตรฐานสากล กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล กลยุทธ์ที่ 5 ยกระดับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก

คำสำคัญ: กลยุทธ์, สมรรถนะครู, การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

Abstract

This article is objectives to study 1) the components of the English language learning management competency of primary school teachers in Khon Kaen, 2) the current and the desirable conditions of the development strategies of the above-stated competency, and 3) to develop the desired competency development strategies. The research used mixed-methods approach. The samples were school directors, teacher of primary schools in Khon Kaen with the total number of 399 persons. The statistics used were percentage, mean, standard deviation (SD.), and needs assessment index (PNI modified). The research results were as follows: 1) With regard to the components, six key components were found. Those are 1.1) communication, 1.2) learning process management, 1.3) utilization of technology, 1.4) evaluation and measurement, 1.5) collaboration, and 1.6) self-development. 2) As for the current condition of the competency development, in all, the level of practice is at moderation. When considering each and individual aspect, all are at moderate level. Regarding the desirable condition, all aspects are, in all, at the highest level. When considering each and individual aspect, all are also at the highest level. 3) Strategies for Developing Teachers Competency in English Language Learning Management of Primary School in Khon Kaen Province had consisted of 6 strategies, 16 measures and 44 indicators. Those are 1) Increasing capacity in using media and technology. 2) up raising learning management process. 3) Upgrading communication ability in English usage to be up to universal standard. 4) Raising capacity to keep up with change in the digital age. 5) Upgrading evaluation and measurement of various means. 6) Increasing collaboration competency for enhancement of positive social relations.

Keywords: Strategies, Teachers Competency, English Language Learning Management

บทนำ

การพัฒนาครูยุคใหม่เป็นกรอบแนวทางสำคัญประการหนึ่งในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) โดยมุ่งให้ครูเป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐานสามารถพัฒนาตนเอง และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ซึ่งครูยุคใหม่ที่มีความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teachers) หรือครูพันธุ์ C (C - Teachers) จำเป็นต้องมีทักษะต่าง ๆ โดยประกอบด้วยทักษะที่จำเป็น 8 ประการ ดังนี้ คือ 1) ผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอนนั่นเอง ถือเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างที่สุดและขาดไม่ได้สำหรับผู้สอน 2) ผู้สอนควรฝึกฝนทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ (ICT.) บูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นสำคัญที่ครูจำเป็นต้องมีทักษะด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์ มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในเรื่อง constructionism ซึ่งมุ่งเน้นแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้น เป็นเรื่องภายในของตัวบุคคล ลงมือสร้างทำกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้เกิดการสร้างสรรคความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่อยู่ในตัวบุคคลนั้น ๆ 4) ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรม ที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกันและเพื่อนครูทั้งในสถานศึกษาเดียวกัน 5) ครูผู้สอนมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องมีทักษะในบทบาทของการเป็นผู้ชี้แนะ 6) ครูผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ของครูผู้สอนในยุคสมัยหน้านั้น ไม่ได้มุ่งเน้นการเป็นผู้ป้อนส่งผ่านความรู้ (Impart) ให้กับผู้เรียนโดยตรง หากมุ่งไปสู่บทบาทของการสร้างสรรค์ 8) ครูผู้สอนจะต้องมีความมุกตลก ความรัก ความปรารถนา และความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นสมรรถนะที่สำคัญของครูยุคใหม่ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้กำหนดรูปแบบสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สค.บศ.) และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์ สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ 1.1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 1.2) การบริการที่ดี 1.3) การพัฒนาตนเอง 1.4) การ ทำงานเป็นทีม 1.5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ 2.1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2.2) การ พัฒนาผู้เรียน 2.3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 2.4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ

การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2.5) ภาวะผู้นำครู 2.6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2555) และ สอดคล้องกับกับสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21 ที่กล่าวไว้ในที่ประชุม คณะกรรมการบริหารศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของซีมีโอ (SEMEIO INNOTECH) ครั้งที่ 52 ที่จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 29 กันยายน – 1 ตุลาคม 2552 ได้เห็นขอบกรอบสมรรถนะของครูแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย Dr. Erlinda C. Pefianco ผู้อำนวยการศูนย์ซีมี โออินโนเทคได้แจ้งว่าศูนย์ซีมีโออินโนเทคได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานสมรรถนะของครูในบริบทของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การวัดและพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวแก่ครูผู้สอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลัก (Competency) ของครูในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย 11 ด้าน คือ 1) การเตรียมแผนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ 2) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 3) การพัฒนาและการใช้ทรัพยากรสำหรับการเรียนการสอน 4) การพัฒนาทักษะการจัดลำดับความคิดใน ระดับสูง 5) การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ 6) การส่งเสริมค่านิยมด้านศีลธรรมและจริยธรรม 7) การวัดและประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน 8) การพัฒนาด้านวิชาชีพ 9) การสร้างเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้อง 10) การจัดสวัสดิการสำหรับนักเรียน ทั้งนี้ในแต่ละด้านยังประกอบด้วยความสามารถและภาระงาน เฉพาะไว้ในกรอบสมรรถนะของครูดังกล่าวอีกซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพครูในภูมิภาค ให้มีความรู้ ความสามารถ และ 11) ให้มีความสำคัญแก่กระบวนการเรียนการสอนควบคู่กับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะวิชาชีพ รวมถึงการประเมินผลในทุกมิติ โดยสมาชิกซีมีโอสามารถ นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในประเทศของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2555)

สมรรถนะของครูเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายหรือคาดหมายคุณภาพผู้เรียน การปฏิรูปการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครูโดยถือว่าครูเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง เน้นมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ และพัฒนาครูโดยเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ได้กำหนดสมรรถนะวิชาชีพครูที่จะใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา คือ สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะรวมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งตามสายงานครู ครูเป็นนักวัดผลประเมินผลที่มีความเที่ยงตรงตามหลักการวัดผลทางการศึกษา จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะครูในการปฏิบัติงานการสอนจึงมีความสำคัญกับครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จึงมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการค้นหา

ความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในการศึกษาต่อรวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาสอดคล้องกับ ประมาณ อุ่นพิมาย กล่าวว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนเกิดจากตัวครูมากที่สุด คือครูขาดทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้ และครูไม่ใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาด้านแบบเรียนและหลักสูตรไม่สัมพันธ์กับบริบทของท้องถิ่น ครูประสบปัญหาด้านการวัดและประเมินผลไม่สามารถสร้างแบบทดสอบการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เพื่อที่จะวัดความสามารถการสื่อสารในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้ (ประมาณ อุ่นพิมาย, 2561) ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจ ที่จะศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น เพื่อการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการวางแผนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เป็นรูปแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (Creswell, J. W., 2013) โดยมีขั้นตอน และวิธีการดำเนินการวิจัยที่สำคัญ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 เขต พื้นที่การศึกษารวม 11,125 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 เขต พื้นที่ ซึ่งได้มาจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนประชากรของ ทาโรยามาเน (Yamane, T., 1973) ที่มีระดับความเชื่อมั่น 95% ของประชากร 11,125 คน จำนวนทั้งหมด 399 คน

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนที่เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา Primary Education English Resource Center (PEER Center) ทั้งจำนวน 25 โรงเรียน โดยเลือกให้ครอบคลุมโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน สภาพและปัญหาการเสริมสร้างสมรรถนะครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสารซึ่งผู้ให้ข้อมูลในส่วนนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หรือหัวหน้าศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา Primary Education English Resource Center (PEER Center) จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน รวมโรงเรียนละ 4 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนที่เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา Primary Education English Resource Center (PEER Center) จำนวน 25 โรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นประเด็นสำคัญๆ เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น
3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอที่ปรึกษาพิจารณาเบื้องต้นแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าเท่ากับ 0.80 - 1.00

และการใช้ภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการตามระยะของขั้นตอนการวิจัย ซึ่งได้ขอหนังสือเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขออนุญาตทางสถานศึกษาเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ประมวลข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินในส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มาวิเคราะห์ทำการตรวจให้คะแนนและแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในส่วนที่เป็นมาตราส่วน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) และสถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified} แล้วนำผลมากร่างกลยุทธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ภาพที่พึงประสงค์และความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified}

สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{mdf}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1) ด้านการสื่อสาร	3.44	1.01	ปานกลาง	4.67	0.75	มากที่สุด	0.358	3
2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.23	1.19	ปานกลาง	4.52	1.08	มากที่สุด	0.399	2
3) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี	3.21	1.05	ปานกลาง	4.53	0.99	มากที่สุด	0.411	1
4) ด้านการวัดและประเมินผล	3.41	0.76	ปานกลาง	4.57	0.77	มากที่สุด	0.340	5
5) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.46	0.77	ปานกลาง	4.56	0.74	มากที่สุด	0.318	6
6) ด้านการพัฒนาตนเอง	3.38	0.75	ปานกลาง	4.55	0.75	มากที่สุด	0.346	4
เฉลี่ยรวม	3.36	0.92	ปานกลาง	4.57	0.85	มากที่สุด	0.362	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.92) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.85) การเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่าดัชนี PNI_{Modified} ดังนี้ 1) การใช้สื่อเทคโนโลยี 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ 3) การสื่อสาร 4) การพัฒนาตนเอง 5) การวัดและประเมินผล 6) การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ระยะที่ 3 การพัฒนา ตรวจสอบและประเมิน กลยุทธ์สมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยการยกร่างกลยุทธ์ผู้วิจัยดำเนินการยกร่าง ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ Matrix Analysis โดยใช้ตารางจับคู่ จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) เพื่อกำหนดกลยุทธ์หลัก เป้าหมาย มาตรการ และตัวชี้วัดของกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น แล้วตรวจสอบร่างกลยุทธ์ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คนประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ คือสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะระดับเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีส่วนได้เสีย อีก 2 คนเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปรับกลยุทธ์ตาม ข้อเสนอจากการประชุมสนทนากลุ่มแล้วนำร่างกลยุทธ์ไปประเมิน โดยใช้แบบประเมินจากผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน ความเหมาะสมความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 6) ด้านการพัฒนาตนเอง
2. สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
3. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่นประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ 16 มาตรการและ 44 ตัวชี้วัด ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มความสามารถการใช้สื่อเทคโนโลยี มี 3 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 2 มาตรการ 6 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ได้ตามมาตรฐานสากล มี 2 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล มี 3 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 ยกระดับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มี 3 มาตรการ 11 ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก มี 3 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 6) ด้านการพัฒนาตนเอง แสดงให้เห็นว่า กลยุทธ์เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนทำให้สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จได้ตรงตามสถานการณ์ที่เป็นจริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Angkawipa Aiamsaard ที่พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะของครูภาษาอังกฤษ ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการวัดและประเมินผล (Aiamsaard, A., 2016)

2. สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น มีการบริหารจัดการสถานศึกษาในสภาพปัจจุบัน ยังมีปัญหาหลายประการแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เป็นนโยบายเร่งด่วนให้สถานศึกษาเร่งพัฒนาและให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นักเรียนขาดทักษะทางด้านภาษา และเป็นปัญหาทุกโรงเรียน เกิดจากประสิทธิภาพของครูซึ่งไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง และครูไทยบางคนนอกจากพูดเป็นประโยคไม่ได้ ฟังไม่ออกแล้ว ยังมีปัญหาเรื่องการออกเสียงผิดอีก ซึ่งทำให้การสื่อสาร สอดคล้องกับ ประคอง ยุคะลัง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีปัญหาสมรรถนะในการพูดภาษาอังกฤษ ทั้งสมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะสาเหตุเพราะว่าครูผู้สอน ส่วนมากเป็นครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาและไม่ได้รับการพัฒนาที่ต่อเนื่องและขาดแรงจูงใจในการพัฒนา (ประคอง ยุคะลัง, 2558)

3. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นกลยุทธ์ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ 16 มาตรการและ 44 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มความสามารถการใช้สื่อเทคโนโลยี มี 3 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 2 มาตรการ

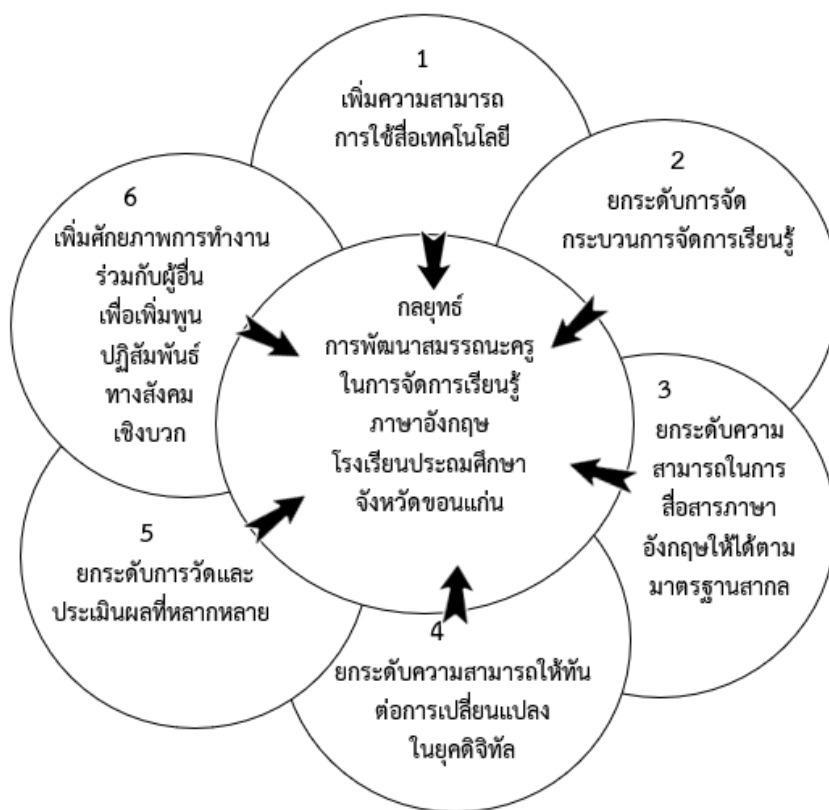
6 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ได้ตามมาตรฐานสากล มี 2 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล มี 3 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 ยกระดับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มี 3 มาตรการ 11 ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก มี 3 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด และจากการประเมินกลยุทธ์สมรรถนะครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสมความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้จริงจนประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้จริง ด้วยครูต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้นักเรียนโดยต้องพัฒนาตนเองด้านทางตามกลยุทธ์ เช่นกลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มความสามารถการใช้สื่อเทคโนโลยีครูต้องพัฒนาความสามารถในการใช้สื่อเสริมการฟัง พูด อ่าน เขียน สื่อสิ่งพิมพ์ฝึกภาษาและวิธีการเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เลือกใช้ ออกแบบ สร้างและปรับปรุงนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเน้นให้นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารในรูปแบบที่หลากหลายและออกแบบการเรียนรู้ให้เท่าทันยุคการเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ได้ตามมาตรฐานสากล ครูจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนและความสามารถในการสื่อสาร ให้ได้ตามมาตรฐานสากล กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษในด้านการเรียนการสอนในห้องเรียนกลยุทธ์ที่ 5 ยกระดับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ครูต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งแบบเป็นกลุ่มและรายบุคคลโดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลายความสามารถวัดประเมินผลด้านสื่อสารเบื้องต้นการประเมินตามสภาพจริง กำกับติดตาม และนำผลการประเมินมาปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก ครูต้องมีความรู้ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ องค์กรหน่วยงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือจัด Open Class ในการพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Bayar, A. ได้ทำการวิจัยองค์ประกอบของกิจกรรมพัฒนาประสิทธิภาพผลความเชี่ยวชาญในรูปแบบข้อสัญญาทัศนคติของครูจากการศึกษาครูประถมศึกษาในเมืองใหญ่ของประเทศตุรกีพบว่า ความพร้อมในการทำงานของครูสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนา

ความเชี่ยวชาญในการสอน จากการศึกษาเอกสารของกระทรวงศึกษาธิการ และการรวบรวมข้อมูลพบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมพัฒนาความเชี่ยวชาญ คือ ความสัมพันธ์ของครูในการออกแบบ/วางแผนกิจกรรมพัฒนาและการมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมงานครูต้องมีคุณภาพในการถ่ายทอดสูง (Bayar, A., 2014)

องค์ความรู้ใหม่

สรุปจากผลการวิจัยได้กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ 16 มาตรการ และ 44 ตัวชี้วัด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษโรงเรียน
ประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

จากภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่จากผลการวิจัยกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ 16 มาตรการและ 44 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มความสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี มี 3 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 2 มาตรการ 6 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้ได้ตามมาตรฐานสากล มี 2 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล มี 3 มาตรการ 7 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 ยกระดับการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มี 3 มาตรการ 11 ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก มี 3 มาตรการ 9 ตัวชี้วัด ซึ่งได้ผ่านการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโรงเรียนที่เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา (Primary Education English Resource Center: PEER Center) รวมทั้งสิ้น 50 คน นำกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารจัดการพัฒนาครูให้สามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพกับผู้เรียนต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา สร้างขึ้นจากข้อมูลผลการวิเคราะห์โรงเรียน กลยุทธ์ที่ได้จึงมุ่งเน้นที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาภายใต้บริบทของโรงเรียนประถมศึกษาเท่านั้น ดังนั้นโรงเรียนอื่นที่จะนำกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ในการบริหารจัดการเพื่อประสิทธิผลของโรงเรียนไปใช้ควรมีการปรับใช้ตามบริบทของแต่ละโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ควรวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษาที่ระดับหรือจังหวัดอื่นที่ส่งผลต่อคุณภาพการพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). ตัวชี้วัดการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 3), กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

- ประคอง ยุคะลัง. (2558). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต, 15 (2558 พิเศษ), 45-56.
- ประมาณ อุ่นพิมาย. (2561). ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษและความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของครูชาวไทยผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศชั้นประถมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. (2555). คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง) โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2555). การศึกษาเพื่ออาเซียน: หนึ่งวิสัยทัศน์หนึ่งอัตลักษณ์หนึ่งประชาคม. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 10 มีนาคม 2561 จาก https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=4001
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง)โครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Aiamsaard, A. (2016). Factor analysis of English teacher characteristics in school under the secondary educational service area office. Journal of Education Naresuan University, 18(1), 31-42.
- Bayar, A. (2014). The Components of Effective Professional Development Activities in Terms of Teachers' Perspective. International Online Journal of Educational Sciences, 6(2), 319-327.
- Creswell, J. W. (2013). Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches. (3rd ed.). Thousand Oaks: CA: Sage.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (3rdEd.). New York: Harper and Row Publications.